1
Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Europos LIETUVIS

Dvisavaitinis leidinys, leidžiamas nuo 1947.7.25 1998 m. spalio 29 d. Nr. 21 (2463)

Audra nesustabdė Tarybos posėdžio

ELR - pasinaudota G. Ivanauskienės magnetofono įrašu

Nei liūtis nei vėjai nesustabdė norinčių atvykti į DBLS metinį Tarybos posėdį, nors nemažas skaičius smarkiai vėlavo. Šeštadienį, spalio 24 d., 13.00 val. į Lenkų klubą Wolverhamptone, 'plaukė' mūsų organizacijų atstovai ir nariai padaryti bei išgirsti daromus pranešimus ar dalyvauti diskusijose.

Tarybos posėdį atidarė pirm. A. Podvoiskienė ir pakvietė tylos minute pagerbti amžinybėn iškeliavusius Tarybos narius.

Posėdį raštu sveikino DBLS Garbės nariai A. Pranskūnas, P. B. Varkala, J. Zokas; sielovados ir 'Židinio' vardu kun. dr. S. Matulis, MIC; DBLKB pirm. S. B. Vaitkevičius; DBLS skyrių pirmininkai K. Blue, M. Gelvinauskienė, B. ir B. Puodžiūnai, H. Vaineikis.

Pereito posėdžio protokolą, net 5 lapų, perskaitė Tarybos sekretorius J. Maslauskas.

Į posėdį buvo kviestas Lietuvos ambasados Londone atstovas, bet jo nesulaukta.

Toliau pirmininkė perskaitė dalį S. Kasparo laiško, kuriame teigta, kad Taryboje užsiregistravusios nelegalios organizacijos, pvz. politinės organizacijos, o dvasiškija, pagal Vatikano nurodymus, iš vis neturi teisės dalyvauti politikoje. Tuojau pat buvo pasisakyta, kad politinės organizacijos yra integralinė krašto bendruomenės dalis, ir jos dalyvauja nuo pat Tarybos įsteigimo. Kai kurios jų pranyko, o jų vieton įstojo kitos. Dvasiškių teisės yra jų organizacijos vidaus reikalas ir Taryba į tai nesikiša.

Pagal Tarybą, Didž. Britanijoje yra 22 organizacijos ar vienetai, kuriems buvo išsiųsti pakvietimai į Tarybos posėdį. Yra naujai sudaromas Tarybos narių sąrašas, bet iki šiol teužsiregistravo tik 11 organizacijų.

Trumpai savo veiklas nusakė šie DBLS skyrių atstovai: Derby - J. Maslauskas, Sodo - V. Gedmintas, Wolverhamptono - A. Petkevičius, Nottinghamo - D. Furmonavičius, Manchesterio - A. Podvoiskis, Bradfordo - A. Gerdžiūnas. Pastebėta: skyrių veikla yra judresnė ten, kur yra bendruomenių klubai.

DBLJS vardu kalbėjo N. O'Brien. Metų bėgyje jaunimas ruošėsi Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui, PL sporto olimpiadai ir dainų šventei Lietuvoje. Greitu laiku Lietuvių sodyboje jaunimas rengs kaukių balių ir DBLJS suvažiavimą, kur bus renkama nauja valdyba. N. O'Brien teiravosi ar DBLS ir LNB leis jiems dalyvauti jų valdybų posėdžiuose. Kaip žinome, pereitame DBLS suvažiavime DBLJS pasisakė, kad jaunimas nepriima principo bendradarbiauti per Centro valdybos paskirtą direktorę.

Gan platų Britanijos Lietuvių Skautų sąjungos veiklos raportą pateikė Europos rajono vadė V. Gasperienė. Lietuvos skautavimo 80-metis atšvęstas Lietuvoje, Amerikoje ir Lietuvių sodyboje. V. Gasperienė nuoširdžiai dėkojo D. Britanijos lietuviams ir jų organizacijoms už visokeriopą paramą.

DBLS CV pirm. J. Alkis įspėjo, kad daraąs nelabai linksmą pranešimą: 'Po visuotinio suvažiavimo tikėjausi, galėsime atlikti pagrindinę CV užduotį: pradėti remontus Sodyboje, atstatyti sandėlį Lietuvių namų kieme, ten įsteigti Lituanistinę mokyklą ir susitarti su mokesčių inspekcija dėl kapitalinio pelno mokesčių. Šie projektai ir kiti Sąjungos darbai nebuvo pilnai pažengę į priekį ar atlikti dėl to, kad Centro valdyboje vyksta nepateisinami nesutarimai ... ir veda Sąjungą ir Bendrovę į pražūtį'. Čia J. Alkis ėmėsi dar iki šiol Sąjungoje ar CV nenaudoto kraštutinumo, išsakydamas CV posėdžių asmeniškus pasisakymus, balsavimus ir kt. Paskelbė, kad pagrindinį nesantaikos ratą suka E. Šova, K. Tamošiūnas ir D. Furmonavičius. Sakėsi, reikia pakeisti žmones. *Europos lietuvis* didėja, bet kartu didėja ir jo išleidimo išlaidos, honoraro išmokėjimai. A. Motūzai atsistatydinus iš direktorių, jo vieton pakviestas į DBLS CV V. Gedmintas, o į LNB Direktorių valdybą - J. Podvoiskis. Savo pranešime (DBLS CV vardu) J. Alkis daugumoje kalbėjo kitos bendrovės reikalais - Lietuvių Namų. Apie Sąjungos nuveiktus darbus, bendruomenės išlaikymą Britanijoje, detalius projektus ir gaires ateičiai taip ir neteko išgirsti.

DBLS Tarybos posėdyje kalba V. Kelmistraitis

LNB DV pirm. K. Tamošiūnas pateikė Lietuvių Namų bendrovės Direktorių valdybos veiklos ataskaitą, paruoštus planus ir sąmatas Sodybos remontui bei Lietuvių namų priestatui - taip vadinamam 'sandėliui'. Atstovų dėmesiui parodė projektų brėžinius ir darbų eigas. Dėl kapitalinio pelno susitarta su mokesčių inspekcija. Teisinosi, kad abiejose valdybose randasi nuomonių skirtumai, bet viskas vykdoma pagal daugumos nutarimus - tai demokratiška - ir darbai progresuoja. Apkaltino J. Alkį bereikalingu panikos skleidimu. Paminėjo, kad J. Alkis darė savo pranešimą tikėdamasis, kad LNB pirm. Tarybos posėdyje nedalyvaus.

K. Tamošiūnas dar paminėjo, kad vietos savivaldybėje yra brėžiniai nurodantys Sodybos šaudymo klubo nuosavybės pretendavimus į šaudymui suteiktą naudotis Sodybos žemės sklypą.

Diskusijose dėl pranešimų pasisakyta daug ir aštriai ir beveik viskas dėl Sodybos ateities. Bet atstovų pasisakymuose matėsi stoka žinių ir susipažinimo su veikla. Visa tai susisumavo V. Gedminto pasisakymuose, kad reikia išvengti kapitalinio pelno mokesčio, Sodybos remontui neperžengti £150000 ir nekeisti Sodybos eksploatavimo paskirties - nepadaryti hoteliu. Pageidauta *Europos lietuvyje* talpinti daugiau ir smulkesnių žinių apie valdybų ruošiamus bei vykdomus projektus.

LNB sekretorius E. Šova paaiškino: nupirkus naujuosius namus Londone, padarius pagerinimus, pavertus juos į hotelį ir lietuviškos veiklos centrą, iš pardavimo pinigų dar liko, grubiai kalbant, £577000. Už šią sumą mokesčių inspekcija yra nustačiusi £167000 kapitalinio pelno (KP) mokesčio. LNB per savo auditorius mokesčių inspekcijai pateikė įsipareigojimą turimą KP likutį investuoti į Sodybos ir Lietuvių namų kapitalinius pagerinimus. Priešlaikinis įsipareigojimas, jei darbai bus pradėti laike sekančių 8 mėn. su tikslu panaudoti visą likutį, tai nors darbai užtruktų ir metus ar daugiau, bet, pagal auditorių patarimą, KP mokesčių nereikės mokėti. Yra dar kitas būdas išvengti mokesčių: galima greit nupirkti dar vienus namus, o juos išdekoravus parduoti. Taip pratęsiamas KP mokestis trims metams, ir taip galima tęsti, kaip pasaką be galo.

Bet reikėtų rimtai susimąstyti ar kartais neapsimokėtų pasilikti apie £100000 to likučio, ar panašios sumos, ir iš jos sumokėti privalomą 24% mokestį. Tokiu atveju turėtume rezervą. Būtų išvengta situacija, kai reikia padaryti didesnius remontus, kasa tuščia, prašoma paskola, o bankas iš direktorių reikalauja užstatyti sasvo asmenišką turtą. Tokią situaciją turėjome su senaisiais Lietuvių namais.

Dėl viešbučio teisių Sodyboje, E. Šova teigė, kad tai yra viešbučio licencijos išgavimas bei paslaugų atidarymas naujiems klientams. Tai yra ekonomiškas sprendimas. Visi kiti Sodybos reikalai, klubų ir Sąjungos bei LNB narių teisės nepasikeistų. J. Alkis papildė sakydamas, kad nereikia bijoti įsigyti šios licencijos. Turint tik klubo licenciją, susidaro tam tikrų administracinių keblumų, dažnai prasižengiama su ribota teise, o vienu metu Sodyboje net grėsė klubo uždarymas. Pritarė ir V. Gasperienė. Jos nuomone tiktų išsiimti licenciją. Išsiėmus, nebūtina iš karto įgyvendinti, bet pirmiausia reikėtų žiūrėti kaip dalykai klostosi.

Tarybos prezidiumas: J. Maslauskas, P. Bukauskienė, A. Podvoiskienė ir G. Ivanauskienė

Įterpus politinius reikalus, D. Furmonavičius trumpai nusakė dabartinės Rusijos daromus politinius žingsnius, kuri skelbia Baltijos valstybes kaip priklausančias Rusijos sferos įtakai (Primakov, Žirinovski ir kt.). Tokie veiksmai kėsinasi prieš Lietuvos nepriklausomybę. Tarybos posėdis pritarė jo minčiai, kad skyriai kreiptųsi į Britanijos politikus su prašymu paremti Baltijos tautų įstojimą į NATO ir tuo stabilizuoti padėtį Baltijos rajone.

Baigiantis posėdžiui J. Alkis reikalavo, kad Taryba pravestų rezoliuciją-pasiūlymą valdyboms greitu laiku sušaukti DBLS ir LNB neeilinius visuotinius suvažiavimus, kuriuose būtų išrinktos naujos valdybos, su kuriomis jis galėtų dirbti. Jis net paminėjo, kad dabartinė valdyba teleidžia jam išbūti vienus metus DBLS pirmininku. Visi kiti dalyvavę valdybų direktoriai pasisakė prieš tokį sąmokslą, nes, jei yra valdybose nesklandumai, tai jie turi būti ten ir sprendžiami. Jei DBLS CV pirmininkas nesugeba dirbti su esama valdyba, tai jis pirmas turi iš jos atsistatydinti, protestavo K. Tamošiūnas. Iš pašalies žiūrint, atrodė, kad J. Alkis iš anksto jau buvo susitaręs su žinomais 'komandosais'. K. Baublys tą rezoliuciją pateikė balsavimui, o paskiau pakeitė į 'jei įėjus dviems naujiems direktoriams valdybos vis tiek nesugyvens', tuomet Taryba siūlo valdyboms šaukti neeilinius suvažiavimus ir išrinkti naujus direktorius (Taryba tegali siūlyti, nes ji yra tik patariamasis organas ir neturi vykdomosios galios). Tiek A. Petkevičius, tiek V. Kelmistraitis bei kiti įtikinėjo, kad nėra namų be dūmų, kad valdybose vis tiek daug padaryta, kad *Europos lietuvis* tenkina skaitytojus ir t.t., o šaukiami suvažiavimai yra mėtymas pinigų, nes, išrinkus naujas valdybas, niekas nepasikeis. Galima daryti išvadą, kad dėl K. Baublio rezoliucijos buvo balsuota paskubomis, neapgalvotai. Apie 16 ar 18 balsavo už, keli prieš, o treti nesusigaudę susilaikė. Balsavime niekas nekreipė dėmesio į legalistinę pusę ir nenustatė kas turi teisę balsuoti ir kas ne.

Po posėdžio, pasiklausius ką žmonės kalba, buvo aišku, kad bendruomenė skaldosi į dvi grupes. Vieno asmens pasisakymas įstrigo: DBLS CV pirmininkas to norėjo, kitaip jis nebūtų reikalavęs balsavimo...

Savaitės komentaras

Darius Furmonavičius

Lietuvos prezidentas dr. Valdas Adamkus lankėsi Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur susitiko su prezidentu Bill Clinton, valstybės sekretore Madeleine Albright, kitais pareigūnais. Pagrindinė žinia, kurią Lietuvos prezidentas perdavė Jungtinėms Amerikos Valstijoms buvo ta, kad Lietuvos NATO narystė nepablogins Lietuvos santykių su Rusija, bet priešingai, juos netgi pagerins. Nors Rusijos pareigūnai viešai ir pasisako prieš Lietuvos įstojimą į NATO, tačiau privačiai, ką patyrė Lietuvos delegacija neseniai Maskvoje, net ir komunistai pripažįsta, kad tai yra pačios Lietuvos reikalas, o Rusija turi daug svarbesnių vidinių reikalų.

Washingtone Valdas Adamkus parėmė politologo Zbigniew Brzezinski nuomonę, kad antrajame NATO plėtimosi etape turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp dviejų Europos sparnų - šiaurės ir pietų. 'Lietuva ir Slovėnija yra valstybės, atstovaujančios šiauriniam ir pietiniam Europos flangui. Jos abi yra nedidelės, neturinčios didelių vidaus problemų. Tai leidžia aljansui neskausmingai priimti jas', sakė prezidentas Valdas Adamkus.

Iš tiesų, šis laikotarpis gali būti lemtingas Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms. Dar šią vasarą Primakov braižė raudonas linijas Europoje, organizavo konferencijas, į kurias kvietė Europos parlamentarus aiškindamas, kad šios raudonos linijos, už kurios į rytus yra Baltijos valstybės, peržengti negalima. Neseniai JAV Kongresas, tuo tarpu, Stalino-Hitlerio slapto Europos padalijimo rugpjūčio 23-čiosios metinių proga, priėmė rezoliuciją, kad Jungtinės Amerikos Valstijos niekada nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, tad jos nepriklauso jokiai postsovietinei erdvei. Būtų gerai, kad panaši nuomonė įsivyrautų ir Europoje. 'Pagalvokime, kas vėl atsitiktų, jei Rusija pasiūlytų Vokietijai Karaliaučiaus kraštą mainais už laisvas rankas Baltijos valstybėse. Geriau, jei Baltijos valstybės priklausytų NATO', žurnale 'International Affairs', gindamas NATO plėtimosi būtinybę, rašo Yale University politologas D. Odom.

Tad, kaip niekada anksčiau, yra reikalingos vieningos visų lietuvių pastangos veikti savo kraštų parlamentus ir vyriausybes, kad padėtume Lietuvai būti pakviestai į NATO antrojoje plėtimosi bangoje, kuri vis tik, nepaisant vokiečių ir prancūzų rezervacijų, matyt, bus skelbiama 1999-ųjų balandį.

Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos Taryba, susirinkusi Wolverhamptone pasiuntė laišką Ministrui pirmininkui Tony Blair, prašydama, kad Didžioji Britanija paremtų Lietuvos siekį įstoti į NATO, būti pakviestai į antrąjį plėtimosi ratą. Laiške sakoma, kad Didžiosios Britanijos Lietuvių Taryba mano, kad NATO išplėtimas į Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes padidintų stabilumą Baltijos jūros regione ir tuo būdu padidintų saugumą visoje Europoje. Bet koks plėtimosi uždelsimas sudarytų grėsmę taikai ir stabilumui Šiaurės Europoje, kas neigiamai paveiktų Jungtinės Karalystės saugumo ir ekonominius interesus.

Gražų atsakymą iš savo parlamentaro, kuris tuo pačiu yra ir Užsienio Reikalų jaunesnysis ministras, atsakingas už Europos saugumo reikalus, gavo Manchesterio skyriaus pirmininkas A. Podvoiskis. Laiške Tony Lloyd rašo, kad NATO plėtimosi procesas bus nagrinėjamas 1999-ųjų balandyje Washingtono viršūnių susitikime. Didžioji Britanija palaiko glaudžius ryšius su Baltijos valstybėmis, kaip Euro-Atlantinės Partnerystės Tarybos partnerėmis ir Partnerystės Taikai narėmis. Per šias programas NATO tikisi padidinti gynybos ir saugumo supratimą su Baltijos valstybėmis, o taip pat įgalinti jas pasiekti suderinamumo su NATO pajėgomis ir Valdymo struktūromis. 'Mes ir kiti NATO nariai tęsime pagalbą ir bendradarbiavimą su Baltijos valstybėmis', rašoma parlamentaro laiške.

Džiugu, kad Didžiosios Britanijos lietuviai vieningai jungiasi į svarbią veiklą Lietuvos ateities labui.

Lithuanian Airlines

Winter Schedule effective from 25th October

Monday, Tuesday, Wednesday, Friday, Saturday

TE 453	HEATHROW dep. 16.15	VILNIUS arr. 20.05
TE 452	VILNIUS dep. 13.15	HEATHROW arr. 15.15

Sunday

TE 453	HEATHROW dep. 15.50	VILNIUS arr. 19.40
TE 452	VILNIUS dep. 12.50	HEATHROW arr. 14.50

BOEING 737 aircraft

Attractive prices for senior travellers

Flight reservations and enquiries

Phone: 0181 759 7323 Fax: 0181 745 7346

Lietuva pasaulyje

Parengė Darius Furmonavičius

Tiesiamas europinis geležinkelis

Lietuva dalyvaus projekte 'Transeuropinis geležinkelis'. Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos 'Transeuropinio geležinkelio' projekto tikslas - sukurti efektyvią geležinkelių bei kombinuotojo transporto sistemą tarp Vidurio, Rytų Europos ir kitų šalių, taip pat padėti Vidurio ir Rytų Europos valstybėms integruotis į visos Europos transporto sistemą bei perimti Vakarų Europos standartus.(1998 10 23)

Ministras pirmininkas apie ES

Neformalaus Europos Sąjungos valstybių vadovų susitikime Austrijoje Gediminas Vagnorius pabrėžė, kad Lietuva atsižvelgė į visas kritines pastabas, išsakytas 1997 metų Europos Komisijos nuomonėje apie Lietuvą. 'Tikimės, kad Komisija šių metų pabaigoje taps mūsų advokate Europos Sąjungos viršūnių susitikime svarstant ir priimant principinį sprendimą dėl Lietuvos kvietimo deryboms 1999 metais'. 'Visiškai liberalizuota prekių rinka ir kapitalo judėjimas. [...] reformos pirmiausia reikalingos pačiai Lietuvai.' (1998 10 23)

Lietuvos prezidentas susitiko su JAV prezidentu

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitikime su JAV Prezidentu B. Clinton pasakė, kad kitąmet Vašingtone vyksiančiame NATO viršūnių susitikime Lietuva galėtų būti pakviesta derybų dėl narystės Šiaurės Atlanto aljanse. Lietuva, pasirengusi pradėti tokias derybas. V. Adamkus pabrėžė, kad Lietuvai labai svarbi JAV parama karinėje srityje. B. Clinton užtikrino, kad ji bus tęsiama. Dvišaliai santykiai plėtojami intensyviai. V. Adamkus pasidžiaugė didėjančiomis amerikiečių verslininkų investicijomis į Lietuvos ūkį. Jis papasakojo JAV prezidentui apie kompanijos 'Williams International' planus investuoti į Lietuvos naftos kompleksą. JAV prezidentas pasveikino V. Adamkų su Katalikiškojo Amerikos universiteto teisės garbės daktaro vardo suteikimu. (1998 10 22)

JAV padės modernizuoti Lietuvos kariuomenę

JAV gynybos sekretorius William S. Cohen susitikime su Vašingtone viešinčiu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi pabrėžė, kad JAV ir ateityje padės modernizuojamai Lietuvos kariuomenei, siekiančiai atitikti NATO standartus. W. C. Cohen pažymėjo nemažą Lietuvos pažangą siekiant integracijos į NATO. V. Adamkus padėkojo JAV už konkrečią paramą Lietuvos krašto apsaugai ir pareiškė tikįs, kad bendradarbiavimas šioje srityje ir ateityje bus plėtojamas. (1998 10 22)

Konservatorių partija siekia vienybės

Tėvynės Sąjungos politinė taryba ir valdyba nusprendė pareikšti įspėjimą šios partijos ir frakcijos Seime nariams Laimai Andrikienei ir Vidmantui Žiemeliui. TS (LK) valdybos pirmininko pavaduotojas Rimantas Pleikys teigė, kad pareikšti įspėjimą dviem partijos ir frakcijos nariams buvo nuspręsta politinės tarybos ir valdybos balsų dauguma. 'Įspėjimo esmė- partija reiškia nepasitenkinimą šių narių veiksmais ir pareiškimais bei reikalauja juos nutraukti'. V. Žiemelis ir L. Andrikienė pastaruoju metu aktyviai yra prieš Ministrą pirmininką Gediminą Vagnorių. (1998 10 23)

Vytautas Landsbergis kviečia vienybėn

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ragina visus partijos narius ir skyrius, besirengiančius Tėvynės sąjungos suvažiavimui, vienybėn. 'Mūsų atsakomybė už teigiamas permainas Lietuvoje, kurios tęsiamos netgi tarptautinių finansinių komplikacijų fone, tebūnie daug didesnė už asmenines nuoskaudas ir ambicijas'. Seimo nario ir Tėvynės Sąjungos Valdybos nario V. Žiemelio išpuoliai spaudoje prieš Vyriausybę ir jos vadovą juolab nepagrįsti kokiais nors atitinkamo svorio faktais, pažeidžia Tėvynės Sąjungos įstatus ir suartėja su politinės opozicijos metodais'.(1998 10 21)

Lietuvos NATO narystė nesugadins santykių su Rusija

Kalbėdamas Jungtinių Valstijų Strateginių ir tarptautinių studijų centre Vašingtone, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sakė, kad Lietuvos priėmimas į NATO nesugadintų gerų jos kaimyninių santykių su Rusija. 'Visi gali sutikti, kad Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos pakvietimas į NATO neturėjo didesnės neigiamos įtakos santykiams su Rusija. Tikiu, kad mūsų atvejis būtų panašus', - sakė V. Adamkus centro nariams. Prezidentas teigė visada pabrėždavęs, kad Rusijos pasipriešinimas NATO plėtrai yra susijęs su psichologiniais įsitikinimais ir stereotipais, likusiais dar nuo ankstesnių laikų. 'Esu įsitikinęs, kad ateinančios kartos bus laisvos nuo šių stereotipų' (1998 10 23)

Lithuanian Airlines

Siūlo darbą

bilietų rezervavimo ir pardavimo agentui

Reikia labai gerai mokėti anglų kalbą ir turėti leidimą nuolat gyventi ir dirbti šioje šalyje.

Teirautis **telefonu 0181 759 7323** arba **faksu 0181 745 7346**

Lietuvoje

Parinkta iš Lietuvos spaudos. ELR

• Lapkričio mėn. prasidės nuvertėjusių santaupų grąžinimas. Atkurtose gyventojų sąskaitose Lietuvos Taupomajame Banke atsiras Privatizavimo fondo pinigai. Tačiau ne visi gyventojai galės tuos pinigus iš karto atsiimti - vyriausybė skatina žmones laikyti savo atkurtuosius indėlius bankuose.

Pardavus *Lietuvos telekomą,* Privatizavimo fonde atsirado pakankamai lėšų nuvertėjusiems gyventojų indėliams kompensuoti. Seimo daugumos iniciatyva buvo priimtas įstatymas reglamentuojantis gyventojų nuvertėjusių rublių indėlių grąžinimą.

• Buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministro bei diplomatijos šefo Stasio Lozoraičio palaikai bus perlaidoti Kauno Petrašiūnų kapinėse. Kartu iš Italijos bus parvežti ir jo žmonos Vincentos Matulaitytės-Lozoraitienės palaikai.

Perlaidojama bus lapkričio 8-9 dienomis.

• Prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad Katalikų bažnyčios parapijos ir vietos valdžios organai aktyviau bendradarbiaus globojant socialiai remtinus vaikus.

Šias problemas prezidentas aptarė spalio 5 d. per pietus su Vilniaus arkivyskupu metropolitu A. J. Bačkiu ir socialinės apsaugos ministre J. Degutiene.

Prezidentas susirūpinęs situacija, beglobių vaikų priežiūros srityje.

• Spalio 1 dieną Lietuvos nedarbo lygis buvo 5,6 procento. Palyginti su rugsėjo pradžia, nedarbas padidėjo 0,2 %.

Praėjusį mėnesį darbo biržose buvo užregistruoti 99269 bedarbiai, įdarbinta 7955 žmonės, užregistruota 9613 laisvų darbo vietų.

Didžiausias nedarbas yra Lazdijų rajone - 16,6 %.

• Šiemet į Vilniaus Universitetą mokančių už mokslą buvo priimta 33 % daugiau negu numatyta įstatymu. Į Vilniaus Universitetą šiais mokslo metais buvo priimtas 1561 studentas. 853 studijuoja valstybės finansuojamose darbo vietose ir 708 moka už mokslą.

Universiteto rektorius R. Pavilionis esąs pasirengęs ieškoti kompromisinių sprendimų dėl mokesčio už mokslą.

• Per devynis šių metų mėnesius Policijos departamento Ekonominių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnai valstybės biudžetą papildė 1755623 litų. Patikrinę 23867 šalies prekybos įmones, jie nustatė 6967 pažeidimus. Didelė pažeidimų dalis - prekės be įsigijimo dokumentų ir nuslėptos pajamos, siekiant mokėti mažiau mokesčių valstybei.

• Trišalė taryba spalio 20 d. svarstė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą projektą, kuriame siūloma nuo 1999 m. padidinti minimalią mėnesinę algą, ir minimalų valandinį atlyginimą.

Ministerija siūlo vasario ar kovo mėn. padidinti iki 460 Lt.

Būtingės naftos terminalą ketinama pradėti eksploatuoti jau lapkričio mėn. Tačiau kol kas nėra atlikta terminalo statybos bei jo eksploatavimo poveikio aplinkai analizė.

Kai kurie valdžios atstovai teigia, kad Būtingės terminalas didesnio neigiamo poveikio aplinkai neturės.

• Vilniaus miesto savivaldybės Paslaugų ir miesto ūkio komitetas nepritarė taksi vežėjų prašymui, kad keleivis už vieną pralauktą minutę mokėtų 50 ct. Iki šiol už 15 min. laukimą keleivis turėjo mokėti 2 Lt.

Vilniaus mieste, važiuojant taksi, vienas kilometras kainuoja ne brangiau kaip 1,30 Lt. Šito tarifo kol kas keisti neketinama.

• Penktą kartą po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvoje rengiamasi skelbti amnestiją.

Dar šiemet Seimas turėtų priimti įstatymą, kuriuo nuo kalėjimo bausmės bus atleisti nepilnamečiai, moterys ir neįgalieji nusikaltėliai, arba laisvės atėmimo laikas jiems bus sutrumpintas. Tokių kalinių dabar Lietuvoje yra maždaug 1000. Valstybės malonės nesulauks tie kaliniai, kurie padarė ypač sunkius nusikaltimus.

• AB *Alkesta* kelininkai baigė tiesti Marijampolės aplinkelį per Puskelnius.

Viena nepatogiausių *Via Baltika* magistralės vietų iki šiol buvo prie Marijampolės. Čia susidarydavo automobilių kamščiai.

Pasaulyje

Parinko ELR

• Lenkijoje lankėsi Čečėnijos prezidentas Aslanas Maschadovas. Jis dalyvavo tarptautinėje žmogaus teisių konferencijoje.

• Diana Žiliūtė tapo 1998 m. Pasaulio moterų dviratininkių taurės laimėtoja.

• Pastaruoju metu Vakarų automobilių kompanijos atšaukia vis daugiau automobilių dėl gamybos broko.

JAV kompanija *Chrysler* atšaukė daugiau nei 800000 paskutinio modelio automobilių.

Ford Motors nusprendė atšaukti 7000 *Sable* modelių.

General Motors atšaukė daugiau nei 55000 1995-1998 m. mažų sunkvežimių.

• Liepojos ir Talino uostai plečia savo veiklą - ėmėsi stiprinti savo pozicijas regiono uostų varžybose.

• Rusijos bankas spalio 14 d. sumažino oficialią USD vertę iki 1300 RUR.

• Rusų daktaro Vinogradovo teigimu, Jelcinas serga Alzheimerio liga ir negali kontroliuoti savo judesių.

• Danijos firma *Danisco Sugar* tapo Lietuvos cukraus pramonės savininke, tačiau savo planų dėl ateities neatskleidžia.

• Dėl Azijos finansinės krizės, bendras Vakarų Europos eksportas kasmet sumažės 55 mlrd. USD.

• Žymusis ispanų dainininkas Placidas Domingo paminėjo savo debiuto Niujorko Metropolitano operos scenoje 30-metį. Dabar 57 metų dainininkas pasiekęs rekordą ir pasirodymų operos scenoje skaičiumi, ir uždirbtais doleriais.

• Sovietiniais laikais Lietuvoje stovėjusios ir vėliau demontuotos skulptūros bus eksponuojamos šalia Druskininkų esančiame Grūto miško parke.

• Kalifornijos universiteto mokslininkai rado būdą, kaip ,nenaudojant tradicinių priemonių, ištisiems metams sustabdyti prakaitavimą. Bakterinės kilmės toksinas *Botox* padės prakaituojantiems žmonėms, kurių nervų sistema per stipriai stimuliuoja prakaito liaukas.

• Rumunijos olimpinis komitetas priėmė sprendimą: už bet kokio dopingo vartojimą sportininkus bausti diskvalifikacija iki gyvos galvos.

• 118 metų sulaukusi vietnamietė sako visą gyvenimą esanti sveika dėl to, kad yra ištikima konfucianistė. Neseniai paaiškėjo, kad šios ilgaamžės širdis yra dešinėje kūno pusėje.

Reikia ryžtingai reformuoti kariuomenės vadovybę

Algimantas Kabaila, Australija, Kanbera

Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai daug kartų apgailestavo, kad buvo atleistas švietimo ministras prof. Zigmas Zinkevičius. Kanados 'Tėviškės Žiburiai' rugsėjo 1 d. išspausdino su juo pokalbį. Šiek tiek trumpindamas cituoju: 'Penkiasdešimties metų okupacijos palikimas [...] negali išnykti be pėdsakų, su juo dar ilgai teks kovoti. Juk Lietuva, skirtingai negu mūsų bendro likimo šalys Latvija ir Estija, turėjo labai stiprią lietuvišką komunistų partiją, [o] Latvijoje ir Estijoje kompartijos buvo labiau rusiškos. Tai mums pravertė Atgimimo metu. Tačiau dabar dėl to turime daug vargo. Negalėdami viešai propaguoti bolševikinių idėjų, buvę komunistai lietuviai dabar išpažįsta kosmopolitizmo ideologiją, kuri jiems labiau prie širdies negu tautinė lietuviškoji.'

Labai gražiai ir trumpai pasakyta mintis apie visas besireformuojančias Lietuvos sritis. Išties ir Atgimimas, ir į jį vedęs Sąjūdis perėjo kelias stadijas. Verta prisiminti, kad Sąjūdis prasidėjo su Gorbačiovo 'persitvarkymo' priedanga ir iš pradžių net vadinosi 'Persitvarkymo Sąjūdžiu'. Niekas negalėjo žinoti, kokia kryptimi pasisuks sovietų represinė vidaus politika. Nuo galimo terorizmo reikėjo kaip nors bandyti apsisaugoti, tad 'persitvarkymas' buvo naudingas šūkis. Po kiek laiko tas nereikalingas priedas buvo numestas šiukšlių dėžėn ir Sąjūdis išėjo į viešumą su savo tikruoju vardu. Kas naudinga vienu metu, gali tapti balastas kitu.

Kuriant Lietuvos kariuomenę daug kas buvo daroma pagal sovietišką pavyzdį. Tai visai suprantama, nes atsikūrusioms karinėms pajėgoms vadovavo sovietų išmokyti karininkai, kurie vakarietiškos patirties veik visai neturėjo - juk sovietinis 'rojus' buvo atsitvėręs geležine uždanga. Sovietinė sistema tegali gyvuoti patamsyje, iš kurio negalima matyti viso pasaulio. Tada buvo naudinga, kad buvo gana daug lietuvių karininkų, nors ir su sovietiniu išsilavinimu ir patirtimi. Bet dabar sovietinė patirtis gali būti didelis stabdys modernizuojant karines pajėgas pagal vakarietišką modelį. Tad aukštųjų pareigūnų personalo pasikeitimai neišvengiami. Be to, tokie pasikeitimai yra išvis pageidautinas reiškinys, kaip ir Vyriausybės sudėties pasikeitimai, nes tai normaliai vyksta po rinkimų.

Atsitiktinai sužinojau, kad Lietuvoje ruošiamasi keisti kariuomenės vadą. Tai geras pavyzdys, kad reformuojant kariuomenę reikia keisti ir dalį jos vadovybės.

Koks kandidatas tiktų būti naujuoju kariuomenės vadu? Be abejo, svarbiausias reikalavimas - patriotizmas. Tai ne tik lojalumas, bet ir meilė Lietuvai. Svarbu, kad kandidatai būtų pakankamai jauni, kad sugebėtų mokytis naujų vakarietiškų metodų. Žinoma, tokių aukštų pareigų niekas negali pasiekti jaunystėje, bet šis pareigūnas neturėtų būti vyresnis kaip 50 metų. Fizinė, kaip sakoma, 'kariška' išvaizda sudaro pirmą svarbų įspūdį apie žmogų. Vadas turi būti geras pavyzdys pavaldiniams ir tinkamai elgtis ne tik visuomenėje, bet ir privačiame gyvenime. Kariuomenės vadas būtinai turi gerai mokėti bent vieną NATO pagrindinę kalbą, t.y. anglų, vokiečių ar prancūzų, turėtų būti studijavęs kokioje nors Vakarų šalyje. Be to, reikia prisiminti, kad ir kariuomenės vadai turi šeimas - vedusio kandidato žmona turėtų atstovauti Lietuvai, ne kuriam nors kitam kraštui.

Pagal Lietuvos Konstituciją kariuomenės vadą skiria prezidentas pritariant Seimui. Reikia tikėtis, kad prezidentas V. Adamkus pasitars su Seimo valdančios koalicijos nariais ir suras tinkamą kandidatą, priimtiną ir prezidentui, ir Seimui. Nevalia vietoje trypinėti. Naujas kariuomenės vadas turi būti paskirtas nedelsiant.

Niels von Redecker, 'The Baltic Question and the British Press, 1989 - 1991', (Hamburg: Verlag Dr. Kovač, 1998)

Darius Furmonavičius

Nepriklausomybės laikų Estijos sostinės Talino vyriausiojo pastoriaus anūkas Niels von Redecker savo pirmojoje knygoje 'Baltiški reikalai ir britų spauda, 1989-1991', kuri sudaro penktąją knygų serijos 'Hamburger Beitrage zur Geschichte des östlichen Europa' seriją, pateikia gilų Baltijos valstybių bylos atspindį šio krašto pagrindiniuose dienraščiuose: 'Financial Times', 'The Times', 'Independent' ir 'Guardian'. Ypač nuodugniai ir kritiškai yra išnagrinėti keturių Baltijos valstybių šiuolaikinės istorijos laikotarpių atspindžiai: 1989 m. rugpjūtis - 'Baltijos kelias', 1990 m. pavasaris - Lietuvos nepriklausomybės deklaracija, 1991 m. sausis - 'Kruvinasis sekmadienis' ir 1991 rugpjūtis diplomatinis pripažinimas. Įdomu pastebėti, kad ši Nielso analizė atskleidžia, jog, jei iš pradžių 1989-aisiais 'Financial Times' ir 'Times' atspindėjo daugiau sovietinę nuomonę, tai 1991-aisiais 'Times' jau sugebėjo pateikti išsamią 'pirmų lūpų' medžiagą su aiškia pozicija. Tuo tarpu 'Financial Times' pasižymėjo ekonominiu skeptiškumu ir netgi klaidinančia informacija ir interpretacija. 'Guardian' įvykių, kaip destabilizuojančios grėsmės vertinimai ir prieštaravimų pilni straipsniai palengva keitėsi. Nors patyręs šoką dėl Gorbačiovo likimo, šis kairysis laikraštis palengva užėmė Baltijos valstybes remiančią laikyseną. 'Independent' per visą laikotarpį pateikė gan gerai informuojančius ir gilius, išbalansuotus straipsnius. Bendra išvada būtų tokia, kad spauda, pateikdama skaitytojui medžiagą, palengva ir pati mokėsi ir studijavo Baltijos valstybes, palengva straipsniai tikroviškiau atspindėjo realybę.

Tai magistro disertacija paremta knyga, kurios įžangoje Bradfordo Universiteto Baltijos kraštų tyrimų centro direktorius profesorius John Hiden rašo: 'tai nuostabus žvilgsnis į Britų spaudą.[...] Istoriškai, Britanija visada buvo svarbi valstybė Baltijos regione. Ji suvaidino ypatingai konstruktyvų vaidmenį įsikuriant Baltijos valstybėms po Pirmojo pasaulinio karo. Drauge su Vokietija, Britanija buvo pagrindinis Estijos, Latvijos ir Lietuvos prekybos partneris. Tad yra dar įdomiau apžvelgti Britų - Baltų santykius Baltijos valstybėms atkuriant nepriklausomybę šiais laikais.[...] Niels von Redecker pateikia vertingą ir savalaikę pagrindinę medžiagą bendresnei Britų - Baltų santykių studijai, kritišku Europos plėtimosi metu į Šiaurės Rytus.'

Tai vertinga analizė ne tik akademiniams visuomenės sluoksniams ir baltiškų šaknų žmonėms Didžiojoje Britanijoje. Ji turėtų būti įdomi taip pat ir praktikams: Baltijos valstybių ambasadų tarnautojams, kurie turėtų dėti žymiai didesnes pastangas, kad jų krašto vardas dažniau teigiamai atsispindėtų Britanijos spaudoje ir straipsniai būtų palankūs bei objektyvūs.

Knyga gaunama leidykloje Verlag Dr. Kovač, Arnoldsrasse 49, 22763 Hamburg, tel.:040-3988800, fax.:040-39888055, kaina - 92DM.

Ambasados skiltis

Ministras-patarėjas, Audrius Brūzga

Ruduo - kaitos metas. Ne tik gamtoje, bet ir ne vieno mūsų gyvenime. Pažiūrėjus į besimainančią aplinką, gal ir mums lengviau ryžtis naujiems žingsniams, naujiems darbams ir sprendimams. Rudeniniai pokyčiai neaplenkė šiemet ir Lietuvos ambasados.

Toliau vyksta įprastinė diplomatų kaita, taip vadinama rotacija. Ji prasidėjo dar vėlyvą šių metų pavasarį, kuomet vietoj Eriko Petriko į Londoną atvyko darbuotis Žilvinas Pukys. Prieš tai jis dirbo Aidų leidykloje, leidžiančioje filosofijos, istorijos ir religijos knygas, mėnraštį Naujasis židinys - Aidai. Žilvinas yra Vilniaus universiteto filosofijos magistras, jo žmona Vaidilė - klasikinės filologijos specialistė, verčianti knygas iš lotynų ir italų kalbų.

Vasaros ir rudens sandūroje dr. Nijolės Žambaitės darbus ekonomikos baruose perėmė iš Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atvykusi Sigita Kavaliūnaitė. Sigitai Pirmosios sekretorės ekonomikai darbas nesvetimas - ji profesionali aukštąjį išsilavinimą turinti ekonomistė, keletą metų sėkmingai dirbo URM Vilniuje toje pačioje srityje. Nesvetima jai ir Didžioji Britanija - prieš du metus Sigita studijavo Oxforde, spėjo neblogai susipažinti su kraštu ir jo žmonėmis. Esu tikras, kad visuomet naująjį paskyrimą lydintis adaptacinis periodas nebus ilgas ir sunkus, ir Sigita netruks pilna jėga įsilies į ambasados darbų ir rūpesčių sūkurį. Be abejonės, didžiausia parama ir paguoda svečioje šalyje - šeima. Sigitą į Londoną atlydėjo vyras Gediminas ir 5 metukų dukrelė Austė bei 8 metukų sūnus Nerijus.

Linkėdamas kolegei sklandaus darbo ir malonių įspūdžių Didžiojoje Britanijoje, norėčiau pranešti, kad ir mano tarnyba Londone eina į pabaigą. Lapkričio pradžioje atsisveikinsiu su kolegomis ambasados darbuotojais, britų pareigūnais, draugais ir pažįstamais, grįšiu į Vilnių tęsti darbo Užsienio reikalų ministerijoje. Mano pareigas ambasadoje, pradėtus ir neužbaigtus, o gal ir primirštus darbus perims kolega Ričardas Degutis, atestacinės komisijos sprendimu atvykstantis į ambasadą iš Vilniaus. Neabejoju, kad Ričardas Degutis, kvalifikuotas karjeros diplomatas, turintis turtingą diplomatinio darbo patirtį Užsienio reikalų ministerijoje ir LR ambasadoje Maskvoje, puikiai atstovaus Lietuvos interesams šioje valstybėje, o taip pat ir Airijoje, bei vykdys nesuskaičiuojamą daugybę įvairiausių įpareigojimų, uždavinių, pavedimų, kurių taip gausu mūsų tarnyboje. Ričardą pažįstu kaip rimtą, labai atsakingą, sugebantį lengvai ir nuoširdžiai bendrauti žmogų. Manau jis praturtins ambasados kolektyvą, tikiuosi, kad ir lietuvių bendruomenė Didžiojoje Britanijoje priims jį į savo šeimą.

Išvykdamas iš šios šalies, norėčiau padėkoti Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos vadovams ir nariams, šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios klebonui ir parapijiečiams, ilgaamžiams senosios Lietuvos ambasados darbuotojams, šio laikraščio redaktoriams ir leidėjams, Skautų organizacijos entuziastams, Sodybos ir Lietuvių namų šeimininkams - visiems Didžiosios Britanijos lietuviams, su kuriais teko susitikti šioje šalyje, bendrauti, pažinti jų turtingą gyvenimo istoriją ir kasdienius rūpesčius, kartu dalyvauti šv. mišiose ir tautos šventėse, išvien džiaugtis ir didžiuotis visu tuo, ką mums davė Lietuva. Dėkoju už pagarbą ir draugiškumą, kurią teko patirti jūsų tarpe, už toleranciją ir atlaidumą, jei kartais nepadariau to, ko iš manęs buvo tikimasi. Malonų bendrumo su jumis įspūdį parsivešiu namo į Lietuvą ir, manau, jis ilgai neblės. Juolab, kad mano būsimos pareigos Užsienio reikalų ministerijoje bus labai glaudžiai susijusios su Didžiąja Britanija: vadovaudamas Vakarų Europos šalių skyriui turėsiu malonumo nuolat grįžti prie taip gerai pažįstamų žmonių, temų ir aplinkybių.

Tad visiems Didžiosios Britanijos lietuviams linkiu kuo geriausios kloties ir tariu nuoširdų *sudie*.

Pasigendama paramos katalikiškai kultūrai

M. Barėnienė

'Literatūros ir meno' Nr. 37 Paulius Subačius rašo, kad Lietuvoje būtina tęsti ir remti politiškai nebevaržomą kultūrą, nes ji atskleidžianti dvasinį tautos gyvastį, o su ja galima įeiti ir dalyvauti Vakarų kultūros srovėje. Apie tai dažnai kalba prezidentas, valdžia, kultūrininkai ir visuomenininkai. Bet kad tai būtų galima padaryti, reikia lėšų. Tam tikrą sumą skiria valdžia. O kaip rašoma tame vedamajame daugiausiai paramos susilaukia nuo sovietinių laikų dar tebesilaikančios kultūrinės institucijos, remiami jų pateiktieji projektai iš sovietinių laikų, žymūs kultūrininkai. Jų ideologija esanti nusitrynusi ir likusios tik dvasinės vertybės, kaip rašoma. Bet toks lėšų dalinimas nėra teisingas, ir autorius sako, kad labiausiai nukenčianti krikščioniškoji kultūra, nes ypač sistemingai neduodama paramos katalikiškiems projektams ar pastangoms.

Sovietiniais laikais krikščioniškoji kultūra, sako, buvo su šaknimis išrauta, ji buvo nustumta į pogrindį, tik išeivijoje galėjo laisvai reikštis. Dar būtų galima laisvai puoselėti krikščionišką ideologiją ir kultūrą, bet pasirodo valdžia neskiria lėšų.

P. Subačius kaip tik atkreipia dėmesį į prieš 8 metus išeivijos (JAV) į Lietuvą perkeltą katalikišką žurnalą 'Aidai', kurie Lietuvoje pavadinti 'Naujuoju židiniu'.

Įdomi to žurnalo istorija.

'Aidai' 1944 m. pradėti leisti Vokietijoje. Tai buvo lyg ir tęsinys Nepriklausomoje Lietuvoje leisto katalikiškos srovės stambaus mėnesinio žurnalo 'Židinys'.

'Aidų' steigėjas ir redaktorius buvo Vytautas Bieliauskas (vėliau PLB pirmininkas), redagavo jį poetas Kazys Bradūnas, visuomenininkas ir leidėjas Jonas Sakevičius (vėliau susitrumpinęs pavardę į Sakas, tai mūsų Londono klebono pusbrolis), rašytojas ir kritikas prof. Jonas Grinius, rašytojas Paulius Jurkus, žymus vertėjas Paulius Gaučys.

1949 m. žurnalas perkeltas į Ameriką ir perimtas leisti pranciškonų. Redaguoti ėmėsi rašytojas Antanas Vaičiulaitis, po jo filosofas Juozas Girnius ir paskutinis čia svetur poetas kun. Leonardas Andriekus, kurio laikais 'Aidai' buvo perkelti į Lietuvą.

Kaip matome, šį žurnalą redagavo įžymūs lietuvių kultūrininkai ir visuomenininkai. Jie padarė demokratišku, rimtu kultūriniu katalikiškos pasaulėžiūros mėnesiniu žurnalu. Jame taip pat bendradarbiavo įvairių pažiūrų išeivijos rašytojai, mokslininkai ir visuomenininkai.

'Aidai' buvo vadovaujantis lietuvių išeivių kultūros žurnalas.

Norėčiau priminti, kad tie su 'Aidais' susiję garbingi asmenys per visą 50 metų dirbo įvairiose lietuviškos visuomeninės veiklos srityse.

Kitas JAV leidžiamas dukart per metus liberalinės srovės žurnalas yra 'Metmenys'. Juose bendradarbiauja beveik tik tos srovės žmonės ir tik domisi patys savimi.

Paskutinėmis žiniomis 'Naujasis Židinys' pakankamos paramos nesusilaukė, jo ateitis neaiški.

Izraelitai užsienyje

Kazys Baronas

Rugsėjo 20 d. viso pasaulio žydai atžymėjo Naujuosius 5759-tuosius metus. Atžymėjo juos taip pat negausus Frankfurto prie Oderio žydų telkinys, nes tikrovėje jis yra naujai įsisteigęs ir skaito 60 narių. Tačiau diena dienon, jų skaičius auga, nes į Frankfurtą prie Oderio (kitas Frankfurtas yra prie Maino) atvyksta Rusijos žydai.

Ne tik šiame mieste auga žydų skaičius: štai Kasselyje padėti naujai sinagogai pamatai. Duisburge baigiama žydų kultūros centro statyba bei nuo 1995 m. įsteigta per 30 vaikų darželių, atnaujintos sinagogos, Heidelberge, prie u-to veikia rabinų mokykla.

Vokietijos televizija parodė Naujųjų metų sutikimą Berlyne, dalyvaujant jame įtakingiems vokiečių politikams. Vokietijos žydų bendruomenės pirm. J. Bubis (gimęs Breslau, dabar Frankfurte, multimilij. deimantų pirklys) savo kalboje pažymėjo, kad žydų skaičius nuo 1990 m. padidėjo 45 tūkst. ir šiemet pasiekė 75 tūkst. skaičių. Aišku, tai Rusijos žydų migracijos pasekmės. Berlyno žydų b-nės pirm. A. Nachama pasakė, kad naujieji ateiviai atvyksta be tikėjimo, be jokių judaizmo pagrindų. Manding, vienas rabinas 1960 m. pasakęs, kad 2000 metais Berlyne gyvens gal 800 žydų. Rabinas klydęs, nes šiandien Berlyne gyvena per 11 tūkst. žydų. Palyginus su 1933 m. kada Reicho sostinėje gyveno per 160 tūkst. žydų - tai nedidelis skaičius, bet kaip minėjau, jų skaičius auga. Paimkime, pvz. Berlyno Schönberg rajoną: visos krautuvės, kavinės, valgyklos - žydų rankose. Vokiečių televizija tam rajonui paskyrė visą valandą. Kavinėse programa atliekama dauguma rusiškai, rusiškos dainos, rusų kalba, beveik nesigirdi jidiš. Graži didelė sinagoga, su auksiniu kupolu, krautuvės užrašai daugumoje žydiškai, ypač košer mėsinėse.

Kita medalio pusė - jaunų žydų gyvenimas Izraelyje. Daugumas jų atvykę su tėvais iš JAV. Deja, jaunimas nepritapo prie protėvių žemės, mintimis klajodami po New-Yorko, Čikagos ir kt. miestus. Ypač dažnai iš *dealerių* nusipirkę narkotikų. Daugelis jų nenakvoja namuose, rasdami laikiną prieglobstį parkuose, užeigose. Prie tokių JAV jaunuolių priklauso ir Dovydas. Išėjęs iš namų, jis pasiėmė tėvų *handy (?)*, nutardamas niekada į namus negrįžti, kadangi Jeruzalė yra prakeiktas miestas: negalima McDonald valgyti mėsainių (hamburgerių), nes mėsa nėra *košer*. Bet Dovydui mėsainis ir Coca-Cola yra gyvenimo kvalitetas.

Tik prieš 9 mėn Dovydas su tėvais persikėlė Izraelin. Kaip minėjau, ne tik jis, bet ir tūkstančiai jaunuolių nepritapo prie naujo gyvenimo, ieškodami laikino darbo. Sutaupę 700 US dolerių, jie grįžta atgal į JAV. Religingi tėvai, neleidžia dukroms dėvėti trumpo sijonuko, verčia jas lankyti sinagogą. Dukra, pvz., Rina griežtai atsisako, tėvai neduoda kišenpinigių, o draugas Josif pataria jai su *seniais* nekalbėti. Abu išbėga į koncertą parke, šokdami kaip JAV ir *prisisotinę rūkoma žole*, prigula prie palmių medžių.

Tokiu jaunimu iš JAV rūpinasi 35 m. amžiaus bruklinietė . Ji sako, *tėvai neturi jokio ryšio su vaikais, tad kas nors turi jais pasirūpinti.* Teisybė, nes Bruklino jų tautietė Rachaelė jiems yra kaip motina: suranda nakvynę, laikiną darbą, ji parūpina advokatus, pagavus policijai perkant narkotikus. Rachaelė Ziono aikštės *Rock bare* suranda jai pažįstamą Dovydą. Ji paima šešiolikametį poilsiui į jaunimo namus, sumoka už nakvynę. Jaunuolis dėkoja Rachaelei, sakydamas baro patarnautojui *see you tomorrow.*

• *Finansinė krizė Rusijoje, bet Prancūzijos Vidužemio jūros paplūdimiuose, atvykę čia atostogauti rusai, apsipirkimo maišuose nešiojasi dolerius* - rašo vokiečių spauda - ir pinigais mėtosi kaip beverte valiuta. Štai S. Rubinštein vestuvių proga vien tik gėlėms paklojo 25 tūkst. JAV dolerių, vėl V. Ponomarenko laiko raštinę netoli Nicos oro uosto bei Prancūzijoje investavęs 60 milj. dol. Kiti rusai perkasi Prancūzijoje pilis. Bendrai rusai atostogautojai sudaro 13% visų svetimšalių. Dar daugiau jų matosi Kretos saloje, kur patarnautojai yra rusai, o Turkijoje prie krautuvių langų daugumoje užrašai kiriliškom raidėm. Rusų pirkėjų visuomet pilna. Tai nauji Rusijos *komersantai,* kadangi paskutinioji Europos Sąjungos 2,5 milijardų JAV dolerių paskola Rusijai dingo tamsiuose kanaluose. Vokietija nutarė daugiau pinigų Rusijai neskolinti, nes Maskva jai skolinga 70 milijardų markių ir dar nemoka nuošimčių. Spauda rašė, kad Vokietija gali *užmiršti* tą skolą.

• *Teisingą kelią priėmė Latvija, suteikdama daugiau lengvatų rusams, prašant šios Baltijos valstybės pilietybės* - rašė vokiečių spauda. Tai įvyko Europos Sąjungos bei Maskvos spaudimu. Jau vasario ir kovo mėn. po demonstracijų Rygoje, Kremlius uždarė savo rinką Latvijos prekėms, kas gerokai atsiliepė į Latvijos ekonominį gyvenimą, o Europos Sąjunga pagrasino naryste.

• Vokietijos Bundestago (parlamento) pirmininkas yra po Vokietijos prezidento antras asmuo valstybėje (ne kancleris) ir vadinamas prezidentu. Partijos iš savo pusės skiria vicepirmininkus. Į tą vietą iš *žaliųjų* partijos buvo minima lietuvių kilmės Sabina Kasperait (-ienė).

Šypsokis - sveikatą lopyk

Mandagus anglas darbdavys iš darbo atleidžia tinginį darbininką.

- Mielas Džekai, nežinau kaip mes toliau be tavęs dirbsime, bet nuo sekančio pirmadienio pabandysime ...

***

Ponia užeina į krautuvę nupirkti šuneliui vandens indą.

- Ar norite indelį su užrašu 'šuniui', ar be jo?

- Nereikia jokio užrašo. Mano vyras vandens negeria, o šuva skaityti nemoka.

***

Apžiūrėjęs ligonio gerklę gydytojas klausia:

- Ar tamsta rūkai?

- Ne, niekad nerūkiau - atsako pilietis.

- Kaip gaila! Rūkimo metimas šiuo metu jums taip daug padėtų.

***

Škotų porelė atvyko į Londoną. Užėjo į restoraną pavalgyti.

Tačiau patiekalų kainos buvo tokios aukštos, kad Džekas užsisakė tik du virtus kiaušinius.

- Kodėl virtus? - paklausė žmonelė, - tu juk namuose visada valgai suplaktą kiaušinienę.

- Už tokią kainą aš noriu kiaušinius suskaičiuoti.

Princo parašas buvusiame KGB pastate

E. Šova

Dažnas turistas Lietuvoje apsilanko buvusiuose KGB rūmuose ir kalėjime priešais Lukiškių aikštę Vilniuje, dabar esančiame Lietuvos Genocido aukų muziejuje. Vienas tokių svečių neperseniausiai buvo Anglijos princas Andrew.

Lietuvos Genocido aukų muziejaus darbuotojas Balys Radžius aprodė princui kalėjimą, kankinimo bei nužudymo kameras ir supažindino su KGB veikla šiame

Balys Radžius rodo princo Andrew autografą

pastate. Princas viskuo labai domėjosi ir atidžiai klausėsi šiurkščios istorijos. Muziejaus autografijos knygoje jis įamžino savo vardą, pasirašydamas Andrew.

Lietuvos Genocido aukų muziejus yra dalis pastato, kuriame ir dabar vyksta teismų procesai, kitos juridinės paslaugos, net įrengtas restoranas-kavinė.

Teismo Rūmai buvo pastatyti 1898 m. Iki 1939 m. tarnavo pagal tiesioginę paskirtį. Lietuvos nepriklausomybės 1939-40 metais čia buvo mokykla. 1940 m., okupavus Sovietų sąjungai, šiuose rūmuose įsikūrė MVD skyrius, ir per 3 mėn. sumontavo 53 kalinimo kameras ir 3 izoliatorius. Vokiečių okupacijos metais čia įsikūrė SS, SD ir Sonderkommand. 1944 m. sugrįžę sovietai įkeldino MGB ir kalėjimą pavertė tardymo izoliatoriumi. 1944-1948 m. kalėjimo kamerų 9 kv m plote sukimšdavo iki 20 kalinių. Stalai, kėdės ir lovos sumontuotos po 1950 m.

Balys Radžius yra gerai susipažinęs su kalėjimu. Šaltose kamerose 1944 m. kalėjo 4 mėn. Čia jis buvo tardomas, kankinamas, apšaudomas ir pagaliau ištremtas Sibiran.

Balys pasakoja įdomų atsitikimą. Buvo žinoma, kad KGB ir jų pirmtakai vykdė genocidą - kalinius nušaudavo egzekucijų kameroje (specialiai įrengta, su kraujo nubėgimo takais, garsą neperleidžiamomis sienomis ir kt.), o lavonus slaptai išveždavo kažin kur. Dokumentai buvo sunaikinti ir nesisekė sužinoti, kur buvo gabenami nelaimingieji.

Vieną 1993 m. dieną, atėjęs gerokai išgėręs ir rusiškai kalbąs asmuo, smalsiai apžiūrinėjo esamas kameras. Baliui kilo įtarimas. Priėjęs užvedė kalbą, kas tose kamerose dėjosi. Pasirodo, 'turistas' žinojo daugiau negu Balys ir vaizdžiau apie jas pasakojo. Pagaliau prasitarė, kad KGB laikais jis vairavo specialios paskirties sunkvežimius, į kuriuos sumesdavo nužudytuosius ir veždavo į Tuskulėnus. Baliui pasisekė įvilioti šį žmogų į sušaudymo kamerą, kad parodytų kaip nuteistiesiems buvo įvykdoma egzekucija. Tuojau užtrenkė kameros duris ir užrakino svečią. Iškviestai policijai vairuotojas išpasakojo visą savo praeitį ir kur vežė nužudytuosius.

Tuskulėnuose (dvaras Žirmūnuose, Vilniuje) rastos 35-ios 4 m gylio laidojimo duobės. 1945-1946 m. ten buvo užkasti 736 lavonai. Vieta po kurio laiko užpilta cementu ir užstatyta garažais. Atkasus duobes, kai kurie palaikai buvo atpažinti. Jų kaulai dabar laikomi dviejose Lietuvos Genocido muziejaus kamerose. Numatyta juos perlaidoti Tuskulėnuose ir pastatyti atitinkamą paminklą. Šalimais bus nuolatinė genocido aukų paroda.

Dar nėra atrasti visi genocido aukų palaikai. Daug jų, ypač partizanų, tikriausiai ir nepasiseks atrasti.

Lietuvos Genocido informacija, šiuo metu turimais įrodymais, skaičiais nusako 1944-1953 m. laikotarpį: 200100 įkalinta, 142579 uždaryta į koncentracijos stovyklas, 131600 deportuota iš Lietuvos, 20156 žuvo partizanų gretose, 5000 nužudyta beginklių, 1277 mirė kalėjimuose, 1000 nuteisti mirti.

1950 m. genocidą vykdė: 35000 reguliariosios armijos karių, 28 pulkai, 8018 ginkluotų kitataučių, 6129 liaudies gynėjai (stribai).

Antrojo karo metu Lietuva neteko daug savo piliečių. Vieni jų žuvo rusų okupacijos metais, kiti vokiečių. Šis Lietuvos Genocido aukų muziejus dar ir tai parodo, kad po to, kai pasaulis Nuerenberg teisme pasmerkė Nacių karo nusikaltimus, įvykdė to teismo sprendimus ir visi tarėsi supratę karo nusikaltimų esmę, tuo pačiu metu ignoravo ir toleravo Sovietų sajungos įgyvendinamą dar didesnį nusikalstamumą.

Atsiųsta paminėti

• *Tremtinys,* Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos savaitraštis. Laisvės al., Kaunas, LT3000, Lithuania.

• *Ventos frontas- 1994 metai.* Išleido Lietuvos Šaulių sąjunga, Vladas Kazlauskas. Vilnius 1998. ISBN 9986-863-04-X. Kaina sutartinė.

Skaitytojai rašo

Mūsų problemos

Buvo įdomu skaityti Barėno straipsnį apie *Europos Lietuvio* per paskutinius gal 50 metų atliktą darbą ir problemas. Aš irgi priklausau senajai generacijai ir dar būdamas DBLS pirmininku turėjau rūpesčio surasti tam savaitraščiui tinkamą redaktorių. Bet tada pasirinkimas buvo nemažas, ir EL patenkino šio krašto lietuvių ir jo korespondentų reikalavimus. Deja, kaip Barėnas rašo, ypatingai per paskutinius keletą metų, tiek turiniu, tiek finansiniu atžvilgiu, skaitytojams ir Lietuvių namų bendrovei baigėsi labai liūdnai.

Aš, kaip ekonomistas, pabandysiu šių dienų mūsų laikraščio problemas pagvildenti iš kito taško. Kaip Tamošiūnas sako, gal laikraščio turinys ir formatas prie dabartinio skaitytojų skaičiaus turėtų būti pakankamas. Žinoma, reikia visur taupyti, kad mažiau reikėtų išleisti subsidijoms. Nėra prasmės leisti pinigus kalendoriaus spausdinimui. Mažai kam yra įdomios filosofinės svetimų tautų propaguotos idėjos ir t.t. Gal daugiau reikėtų vengti tendencingos Lietuvos vidaus politikos analizės. Reikėtų daugiau leisti naujai atvykusiems lietuviams pasisakyti įvairiais klausimais ir vengti netalpinti pasisakymų, kurie gal kartais yra kritiški valdomiesiems organams. Furmonavičiaus Lietuvos spaudos apžvalga ir dabartinio gyvenimo Lietuvoje aprašymai yra įdomūs ir naudingi. Gal vertėtų kam nors retkarčiais spausdinti užsienio lietuvių (JAV, Kanados ar Australijos) spaudos įdomesnius pasisakymus ar įvykius. Sakysime neseniai, *Dirvoje,* (JAV) buvo eilė Dr. Leono Milčiaus straipsnių apie Lietuvos gyventojų ekonomines problemas su pateiktomis statistikomis ir t.t. Tai mums visiems tikriausiai būtų buvę įdomu skaityti...

Kiek tai liečia Furmonavičiaus atlyginimą, žinoma, tai yra problema. Jeigu jis negali pragyventi iš atlyginimo, kurį jis gauna iš Bradfordo Universiteto, tai žinoma, turint galvoje, kiek jis patiekia EL kiekvienam numeriui medžiagos, negalima reikalauti, kad jis dirbtų nemokamai. Gi anksčau mes samdėme redaktorius ir mokėjome jiems algas. (Kiek Namų bedrovei kaštavo EL leidimas kada Gasperas ji leido ir redagavo?). Tačiau prisimenu, kad buvo DBLS suvažiavimo nutarimas, jog direktoriams yra uždrausta mokėti algas, o tik padarytas išlaidas. Gi Furmonavičius yra dabar Bendrovės direktorius, tad gal jį paskirti EL redaktoriumi, bet tada turi pasitraukti iš LNB direktorių?

Kitu reikalu, kaip LNB akcininkas, noriu atkreipti kitų akcininkų dėmesį, kad ponai direktoriai paprašė vietos savivaldybės leidimo Sodybą paversti viešbučiu. Ogi mes ją pirkome lietuvių seneliams apgyvendinti. Taip berods yra parašyta ir pirkimo akte. Tad naudojimo pakeitimas (change of use) yra reikalingas akcininkų nutarimo. Gi į mane ir kitus akcininkus direktoriai iki šiol nesikreipė.

Apie kokį Sodybos veiklos pakeitimą reikėtų plačiau pasvarstyti. Gi ir dabar Sodyboje kambariai išnuomojami! Skaičiau *Financial Times* ir kitur, kad dabar Anglijoje žmonės dažnai eina valgyti į restoranus, ir todėl tas biznis pasidarė labai pelningas. Sodyba restoranui turi visas tinkamas sąlygas. Tiktai reikia geros virtuvės, kuri galėtų patiekti sakysime itališką, ispanišką ar net lietuvišką maistą. Aš siūlyčiau tą reikalą labai rimtai pasvarstyti.

Kalbant apie Sodybą, aš noriu paklausti direktorių, kodėl Sodybos kieme esantis namelis yra tuščias? Gi prieš porą metų buvo išnuomotas už, berods, £6000 į metus. Tad per du metus Sodyba nustojo £12000. Girdėjau, kad ten reikalingas remontas ir kad už £2000 tai būtų galima padaryti. Žinoma, visa Sodyba yra reikalinga nemažo remonto. Bet dabar dar mūsų bendrovė turi pinigų. Tad kodėl niekas nedaroma? Per tiek metų vis buvo giriamasi Sodybos pelnu, deja, nebuvo skiriama iš pelno tam tikras procentas remontams, kaip kad daroma visose panašiose bendrovėse.

Petras Varkala

Gerbiamieji,

Paskutiniu metu EL buvo patalpinti įdomūs straipsniai apie mūsų laikraščio leidimą.

LNB pirm. K. Tamošiūnas EL Nr. 17 visai teisingai skaitytojams atidengė, jog D. Furmonavičius už EL 8 mėn. laikotarpyje pateiktus tekstus pareikalavo £3800 honoraro. Nėra ko stebėtis, jei skaitytojai užsirūstino, o LNB valdybai teko rimtai susirūpinti. Tokių atsitikimų anksčiau nėra buvę, o šis įvykis lietuvių bendruomenėse liko nesuprantamas.

Akivaizdu, kad DB ir kitų Vakarų valstybių žiniasklaidos srityje £3800 yra menka suma, tačiau EL - dideli pinigai. Kartą atsidūrus akligaly, visa laimė, kad tarp susipratusių žmonių buvo rasta išeitis: susitarus abiem pusėm prie £800 priimtinos sumos. Bent taip atrodo iš tolo ir, manau, užsitarnavo skaitytojų pagarbos.

EL atlieka gyvybiškai svarbų ryšį tarp lietuvių bendruomenių, jos narių ir bendrai krašte užsibuvusių tautiečių, ypač tarp garbaus amžiaus negalės ištiktiems, kuriems gauti laikraštį yra tikra paguoda.

Mūsų ateities perspektyvos - liūdnos. Su kasmet mažėjančiomis bendruomenėmis, maža vilčių susilaukti daugiau skaitytojų, nežiūrint kokio dydžio laikraštis bebūtų. Šių dienų EL, manau, atitinka mūsų gyvenimo sąlygoms. Turim tik džiaugtis, jei ir ateity susilauksime tokį kas antrą savaitę, o jei kas savaitę - būtų didelis priedas.

Linkiu sėkmės!

K. Kaktavičius

Po Tarybos posėdžio: gimtadienio proga A. Ivanauskui įteiktos dovanos iš Lietuvos

Kronika

Wolverhamptono

Pagerbtas Lietuvos ąžuolas Antanas Petkevičius

Šių metų spalio 17 d. Wolverhamptone Antano Petkevičiaus namuose kun. Steponas Matulis, MIC, laikė pamaldas Lietuvos ąžuolo Antano Petkevičiaus garbei. Susirinko Wolverhamptono skyriaus branduolys: Genė ir Antanas Ivanauskai, Vladas ir Genė Kelmistraičiai, sūnus Jonas Petkevičius, Juozas Žvaliauskas, Matiukas ir kiti. Iškilmingose pamaldose dalyvavo ir DBLS CV direktorius Darius Furmonavičius su žmonele Rūta ir dukrele Ievute. Po pamaldų skirtų 85-ųjų gimimo metinių proga DBLS Wolverhamptono skyriaus pirmininkas A. Ivanauskas tarė sveikinimo žodį. Dėkodamas Antanas Petkevičius ypatingai gerais žodžiais minėjo A. ir G. Ivanauskus, su kuriais jis artimiausias

Jubilijatą A. Petkevičių sveikina D. Furmonavičius

draugas nuo pat atvykimo Anglijon. Sveikinimo žodį taip pat tarė ilgametis Wolverhamptono Sporto klubo pirmininkas Vladas Kelmistraitis. Šeimininkai pakvietė visus susirinkusius skaniam užkandžiui. Sveikinimo tostą pasakė ir Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos Centro valdybos ir Lietuvių namų bendrovės vardu kalbėjo Darius Furmonavičius. Jis sakė: 'Mums didelė garbė bendrauti su Nepriklausomos Lietuvos ąžuolu, Nepriklausomos Lietuvos policijos pareigūnu. Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos vardu norėčiau pasveikinti Jus garbingo jubiliejaus proga ir palinkėti pačios geriausios sveikatos, daug laimės, sulaukti šimto metų'. Ilgai netilo 'Ilgiausių metų, ilgiausių!'. Maloniai besišnekučiuojant, bendraujant praleistas iškilmingas vakaras.

RF

Iškilusis jubiliatas Antanas Petkevičius

Vienas ryškiausių iš Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų Antanas Petkevičius spalio 14 d. sulaukė 85 metų. Gyvena Wolverhamptone. Jis gimė Pustriuose, Šaukoto parapijoje. Buvo 5 broliai ir sesuo. Po mokyklų, kareiviavimo ėjo valstybinę tarnybą. 1942 m. vedė Janiną Jankutę. Karo audroje abu per Vokietiją pateko Anglijon. Žmona - motina Janina mirė 1953 m. Turėjo tik 29 metus. Liko su vyru du sūnūs: Jonukas pustrečių, Petrukas vos pusės metų. Jaunas našlys skaudų smūgį krikščioniškai pakėlė. Augino, mokslino sūnus: Jonas tapo inžinierium, Petras ekonomistu, benediktinu vienuoliu.

Šalia darbo, šeimyninių rūpesčių Antanas iki šiol reiškiasi tikybinėje, tautinėje veikloje, visur paslaugus, visame gerame dalyvis. Todėl jau seniai Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos Centro valdyba jį pakėlė Garbės nariu. Į lietuviškas pamaldas jis pasistengia vykti apylinkėje ir net į Aušros Vartų Marijos Židinį Nottinghame. Dabar lietuviškos pamaldos būna jo namuose. Sukaktis čia atžymėta pamaldomis spalio 18 dieną.

Amžiną atgaivą velionei Janinai, šeimos mirusiems nariams, nuopelningos dabarties, ateities Jubiliatui Antanui ir sūnums!

Visą gaunamą gėrį Jubiliatas nuolankiai priskiria Dieviškajai Apvaizdai!

Steponas Matulis, MIC

Skaitytojai rašo

Europos lietuvis turi tenkinti mūsų bendruomenės tautinius ir šventorinius reikalus.

Visgi jame vis daugiau ir daugiau garbinami naujieji Lietuvos didvyriai, tik aukšti pareigūnai sostinėje. Išvada: siauras žinių akiratis.

Mūsų tėvynė nesiriboja tik Vilniumi. Nemažiau patriotiški yra ir kiti rajonai su savo miesteliais, kaimais ir vienkiemiais. Visi Lietuvos gyventojai ir lietuviai užsienyje, su reta išimtimi, yra didvyriai bei Lietuvos ambasadoriai. O daugiausia garbės nusipelnę yra Lietuvos žemdirbiai.

Todėl be 'Londoniečių atrastų Vilniaus lobių', mums dar įdomu žinoti kaip šeimininkaujama Lietuvos ūkyje bei kaip gyvuoja Lietuvos-Londono davatkynas.

Manau, kad EL pagerėtų, jei jo žinių akiratis būtų praplatintas 'žemėrausių' buitimi bei kitomis įvairenybėmis. Tuomet skaitytojas būtų tiksliau informuotas įvykiais pasaulyje.

EL išvaizda esu patenkintas ir prašau jos nekeisti.

Su pagarba, ištikimas EL skaitytojas,

P. Blagnys

Didžiai gerbiamieji,

Pilnai pritariu pono K. Barėno mintim dėl EL ateities. Laikas prisitaikyti prie tikrovės, t.y. kad EL skaitytojų amžius didės, o jų skaičius mažės, todėl leidėjai turėtų išlaidas mažinti, o ne didinti. Nors kai kurie skaitytojai pageidauja didesnio ar dažnesnio laikraščio, kažin ar jie nori mokėti didesnę prenumeratą.

Kiekvienam skaitytojui patinka vis kitoks turinys, tai redakcijai sunku visus patenkinti. Asmeniškai pageidaučiau suglaustų, esminių žinių iš Lietuvos (politinių ir ekonominių), iš DB lietuvių gyvenimo ir iš emigracijos. Taip pat būtų nebloga dažniau ir išsamiau skaityti apie mūsų valdybų planus bei atliktus darbus.

Palyginti didelių honorarų išmokėjimas, yra kontroversinis klausimas, vertas pergalvojimo. Praeityje bendradarbiai ir talkininkai dirbo *iš idėjos,* pasitenkindami kukliais *kalėdiniais bonusais.* Net drįsčiau teigti, kad ne vien LNB/DBLS subsidijavo EL, bet ir jo bendradarbiai.

Siūlau EL palikti dvisavaitinį, su ne daugiau 12-os puslapių.

Su pagarba ir linkėjimais,

Aleksas Vilčinskas

Europos Lietuvis - (The European Lithuanian) - A Fortnightly Lithuanian Newspaper
Published by Lithuanian Association in Great Britain Ltd and Lithuanian House Ltd
Redakcijos ir administracijos adresas:
Lithuanian House, 17 Freeland Road, London W5 3HR, Great Britain. Tel. 0181 896 0355; Fax. 0181 896 0939.
E-mail:elietuvis@lith.demon.co.uk
Prenumerata: D.Britanijoje £20; Europoje £30; visur kitur pridedamos papildomos pašto išlaidos. Čekį išrašyti: Lithuanian House Ltd. Skelbimų kaina: £5 už vieną skiltelės colį arba iš anksto susitarus su administracija.
Redaguoja redakcinė kolegija. Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai grąžinami tik susitarus. Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ar leidėjų nuomonę. Už įdėtą skelbimų turinį nei leidėjai nei redakcija nesiima atsakomybės.

***Europos lietuviui* aukojo - Ačiū**

V. Byla - £5; V. Remeikis - £5; M. Sveikutis - £5.

Kronika

Londonas

Visų šventųjų diena

Ši tradicinė šventė teikia progą Londono ir visiems DB lietuviams prisiminti savo mirusiuosius.

Sekmadienį, lapkričio 1 d. 11.00 val. kun. J. Sakevičius, MIC, atlaikys šventei pritaikytas mišias, o 14.00 val. renkamės į šv. Patricko kapines, kur įvyks procesija į lietuvių parapijos kampelį.

Ta proga bus pašventintas a. a. ambasadoriaus Vinco Balicko antkapis.

Kviečiami visi.

J. A.

Manchesteris

Atšvęstas gimtadienis

Spalio 12 d. M. Lietuvių klubo ir kitų organizacijų pirmininkas Arkadijus Podvoiskis lietuvių klube atsilankiusiųjų būryje atšventė savo 76 m. gimtadienį ir 46 m. visuomeninės veiklos sukaktį. Jis atidarė pobūvį ir sukalbėjo vaišių maldą.

Jį visų vardu pasveikino klubo vicepirmininkas H. Vaineikis ir įteikė visų pasirašytą sveikinimo kortelę, sugiedojo *Ilgiausių metų* ir išgėrė tostą į jo sveikatą.

A. Podvoiskis padėkojo už sveikinimus, linkėjimus, dovanas ir už atsilankymą į pobūvį, ir pasakė, kad gyvens dar 6 metus.

Visų puikioje nuotaikoje buvo šauniai pasivaišinta, pasilinksminta, padainuota, pasižmonėta.

Ilgiausių metų.

A. Podvoiskis

Derby

Kariuomenės šventė

Lapkričio mėn. 29 d. (sekmadienį) DBLS Derby skyrius rengia Kariuomenės šventės minėjimą.

Minėjimas įvyks Ukrainiečių klubo patalpose, 27 Charnwood St., Derby, 14.00 val.

Programoje oficialioji dalis su J. Maslausko paskaita.

Vėliau bus pranešimas iš DBLS Tarybos suvažiavimo bei padiskutuoti skyriaus bei kiti lietuviškieji reikalai.

Susirinkusieji bus pavaišinti kavute bei saldumynais.

Visi vietos bei apylinkės tautiečiai ir svečiai maloniai kviečiami į minėjimą gausiai atsilankyti.

Sk. Valdyba

Skaitytojai rašo

Perskaičius EL Nr. 19 Barėno straipsnį, reiškiu savo nuomone tuo reikalu. EL pagal prenumeratorių skaičių yra pakankamo dydžio, nėra prasmės daryti savaitiniu, nes tada jo kaina kils. Skaitytojai pensininkai, dauguma gyvena tik iš pensijos, rezultatas aiškus: nepajėgs susimokėti. Kas dėl per didelio honoraro D. Furmonavičiui, aš esu bejėgė suprasti kodėl? Mes, kurie atvykome į šį kraštą po karo, dirbome iš meilės savo tėvynei, negalvodami apie jokį atlyginimą. Pasirodo, šių dienų ateiviai galvoja kitaip.

Aš norėčiau, kad EL būtų įvestas beletristikos puslapis (Kudirkos, Putino, Sruogos, Baranausko, Vaižganto, Barėno ir kitų, pasirinkimas didelis). Nespausdinti mėnesinio kalendoriaus (visi turime), madų, valgių receptų ir jų gaminimo, žinių iš Lietuvos santraukos.

EL skaitytoja A. G.

Pamaldos

Bradforde
Lapkričio 1 d., 12.30 val.

Chesterfield -
lapkričio 8 d., 14.30 val.,
Šventam Pilype Neri,
3 Chesterfield Rd. South

Derbyje - Bridge Gate
Kiekvieną 3-ią šeštadienį - 14.00 val.

Eccles
Lapkričio 8 d., 12.15 val.

Lietuvių sodyboje
Headley Park, Pickett's Hill, Bordon
Hampshire GU35 8TE
Sekmadieniais 11.00 val.

Londone, šv. Kazimiero bažnyčioje
21 The Oval, E2 9DT (rytinėje miesto dalyje, prie Hackney Rd).
Telefonas: 0171 739 8735.
Pamaldos sekmadieniais: 9.00 val. lotyniškai ir angliškai, 11.00 val. tik lietuviškai. Šiokiadieniais šv. Mišios 8.00 val. ryte.
Artimiausia požeminė stotis - Bethnal Green, Central Line.

Nottinghame - Židinyje
16 Hound Road, West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Telefonas: 0115 982 1892. Pamaldos šiokiadieniais 8.00 val. ryte. Sekmadieniais - 11.15 val.

GUNNEL TRAVEL SERVICES LTD

Offer the following air-fares to Vilnius

Lithuanian Airlines
from Heathrow £250.00
(price reduction for pensioners, 6 months valid ticket with free return date change
Austrian Airlines £255.00
SAS
from Manchester/Newcastle £315.00
from Glasgow £315.00
all above prices do not include Departure Tax or Travel Insurance (not compulsory)

For further information and bookings, please contact

Gunnel Travel Service Ltd
45 Woodthorpe Road, Hadleigh, Suffolk IP7 5JB
Tel. 01473 828855 Fax. 01473 828866